ਨੇਟ ਰਾਮ ਯਾਦਵ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5237)

ਅਗਸਤ 11, 2022

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ – ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ – ਚੁਣੌਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਅਪਾਹਜ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ – ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 550 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਪਰਿਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਨੇੜੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਚੁਣਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ – ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਨੇੜੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਨਤੀਜਤਨ, ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜੋ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਰਾਜ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਹੈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਬਆਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1971 ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ (10) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਉਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪਰਿਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਪੱਤਰ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ, ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟਸ. 14 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਹਨ – ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮੂਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦੀ ਗੁਆਚ ਸਿਰਫ ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਜ਼ੋਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸਦਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਭਾਵੇਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਲਾਹ ਨੰਬਰ ਪੀ.1563) ਪ੍ਰ.ਸੁ.ਈਵਨ/1/2000 ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਸਰਕਲਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ, ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ, ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1993 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ/ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਸਰਕਲਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਸਰਕਲਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਸਰਕਲਰ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਾਹਜ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14/16 ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 22-24]

2. ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ/ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਆਸਾਨੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਹਿਲਣ-ਡੁਲਣ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ/ਸਰਕਲਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ। ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਸਹਾਇਤਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕੇ। ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀਆਂ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕਲਰ/ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਭ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਹਾਨੁਭੂਤੀਪੂਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਅਸਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੂਪਲਾਲ & ਅਨੁਸਾਰ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਦਿੱਲੀ & ਹੋਰ (2000) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 644 : [1999] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 310 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1999] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 310 ਪੈਰਾ 19 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5237 ਦਾ 2022।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ 28.02.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਡੀ. ਬੀ. ਸਿਵਿਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ (ਰਿਟ) ਨੰਬਰ 2207 ਦਾ 2017 ਹੈ।

ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਿਆਮ ਭੰਡਾਰੀ, ਆਕਾਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਜੋਰਡਨ, ਆਰ., ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਝਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 28ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਲਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਡੀ.ਬੀ. ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ ਰਿਟ ਨੰਬਰ 2207 ਦਾ 2017 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 13ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਥੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 7392 ਦਾ 2017 ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, "ਓਬੀਸੀ" ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਬੀ.ਏ., ਬੀ.ਏਡ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਉਪ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਪੂਰਬ) ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਜ਼ੋਨ, ਚੂਰੂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਲੋਂ ਐਸ.ਐਲ ਨੰਬਰ ਉੱਚ/ਨਿਸ਼ਕ/ਚੂਰੂ/ਸਰਸਥਾਨ/ਬੀ(1233/69-92)93 ਮਿਤੀ 30ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 1993 ਦੇ ਇੱਕ ਦਫ਼ਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੰਗਾਨਗਰ ਜ਼ੋਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਬਆਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1971 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਾਂ) ਸ੍ਰੀਗੰਗਾਨਗਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਐਸ.ਐਲ ਨੰਬਰ ਨਿਸ਼ਕ/ਗੰਗ/ਸੰਥਾ-1/93-94/1071 ਮਿਤੀ 10ਵੀਂ ਅਗਸਤ 1993 ਦੇ ਇੱਕ ਦਫ਼ਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਨੂਮਾਨਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੀਕਾਨੇਰ ਵਿੱਚ ਦੇਪਲਾਨਾ ਸਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਪਲਾਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਬਹਿਰੋੜ, ਅਲਵਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 550 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

7. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਨਿਯਮ, 1997 ਅਧੀਨ, ਅਧੀਨਸਥ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਕਲਾਸ-IV ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ 3% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

8. ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਐਸ.ਆਈ. ਨੰਬਰ ਪੀ.16(3) ਪ੍ਰ.ਸੁ/ਈਵਨ-1/2000 ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਰਾਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ/ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੇੜੇ ਜਾਂ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ/ਤਾਇਨਾਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

9. ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

10. ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਜੋ ਕਿ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਐਫ.16(1) () ਆਮਿਜ/01/6705 ਏ ਜੈਪੁਰ ਮਿਤੀ 21ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਹੈ, ਵਿਕਲਾਂਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਬੀਕਾਨੇਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਾਂਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 550 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਗਿਗਲਾਨਾ (ਅਲਵਰ) ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

11. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖਿਆ (ਸੈਕੰਡਰੀ) ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਗੁੰਟੀ, ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ।

12. 12ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਦੀਲਪਵਾਨਾ ਵਿੱਚ ਹਨੂਮਾਨਗੜ੍ਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਗੁੰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 13ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2002 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਗੁੰਟੀ, ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਉਸਦੇ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

13. 17ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2016 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦਰਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨੰਗਲਖੋਡੀਆ, ਬਹਿਰੋਰ, ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 24ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਨੂੰ, ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ 870 ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 1318 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

14. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਸ਼ਿਵਾ/ਮਾ/ਸੰਸਥਾ/ ਵਰੀਕ-1/11(98)2/ਦਿਵੇਸ਼/ ਪੁਸ਼ਰ/ਰਾ.ਸਤਰ/ਨਮਨ-ਵਿਧੀ/ਜੋਧਪੁਰ/2004/ 15 ਮਿਤੀ 11ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਬੀਕਾਨੇਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਗਿਰਾਵਟ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

16. 13 ਦਸੰਬਰ 2017 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"3. ਯਾਚੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 17/07/2016 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਗਾਨਗਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1993 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

4. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀ ਨੂੰ 18/08/1993 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਗੰਗਾਨਗਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਨੂਮਾਨਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 20/07/2000 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਵਰ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5. ਅਨੁਸਾਰਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

17. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (10) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1971, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:- "

29. ਸੀਨੀਅਰਤਾ-..... ...

(10) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (8) ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (9) ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅੰਤਰ-ਸੈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸੇ ਗ੍ਰੇਡ/ਬਰਾਬਰ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਲੋਕਲ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

. ਵਿਆਖਿਆ: ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ/ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰੇਂਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰੇਂਜ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਠੀਕ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਸ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਿਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

18 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ:

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਕਿ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ। 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2000 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਹੈ। ਸਰਕੁਲਰ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਨਗਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਨਿਯਮ 29 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ 1971 ਦੇ ਅਣਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਮੰਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਰੀਅਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਤੱਥ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਨੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪਾਸੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 1971 ਦੇ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਰਕੁਲਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ 13ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

19. ਰਾਜ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਰੀਅਤਾ ਦੀ ਘਟਾਉ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੂਪਲਾਲ & ਅਨ੍ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਚੀਫ ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਦਿੱਲੀ & ਓਰਸ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।29 ਮਈ 1986 ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਉਹੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“17. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿਛਲੀ ਸਰਵਿਸ ਏ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪੋਸਟ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪੋਸਟਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਂਟਨੀ ਮੈਥਿਊ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਹੈ ਬੀਐਸਐਫ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੂਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਐਲ ਪੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੱਖ ਮਿਲਿਆ ਉਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਹੁਣ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ. ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਇਕਮਾਤਰ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਸਮੀਕਰਨ “ਭੁਗਤਾਨ” ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਕ ਕਰੇਗਾ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਾਂਗ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਆਦਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲ 1968 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਏ [AIR 1968 ਐਸ.ਸੀ. 850 : (1968) 2 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 186]। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸੀ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਚਾਰ ਕਾਰਕ ਹਨ: (i) ਪੋਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ; (ii) ਦ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ, ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਦੀ ਹੱਦ ਜਾਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; (iii) ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਦ ਪੋਸਟ ਦੀ ਤਨਖਾਹ. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਖਰੀ ਹੈ ਮਾਪਦੰਡ. ਜੇਕਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਹਨ ਵੱਖਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ "ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ" ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਨ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਲਈ,“17. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿਛਲੀ ਸਰਵਿਸ ਏ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪੋਸਟ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪੋਸਟਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ

ਹਨ। ਇੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਂਟਨੀ ਮੈਥਿਊ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਹੈ ਬੀਐਸਐਫ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੂਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਐਲ ਪੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੱਖ ਮਿਲਿਆ ਉਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਹੁਣ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ. ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਇਕਮਾਤਰ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਸਮੀਕਰਨ “ਭੁਗਤਾਨ” ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਕ ਕਰੇਗਾ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਾਂਗ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਆਦਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲ 1968 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਏ [AIR 1968 ਐਸ.ਸੀ. 850 : (1968) 2 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 186]। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸੀ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਚਾਰ ਕਾਰਕ ਹਨ: (i) ਪੋਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ; (ii) ਦ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ, ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਦੀ ਹੱਦ ਜਾਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; (iii) ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਦ ਪੋਸਟ ਦੀ ਤਨਖਾਹ. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਖਰੀ ਹੈ ਮਾਪਦੰਡ. ਜੇਕਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਹਨ ਵੱਖਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ "ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ" ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਨ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪੋਸਟਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਮਾਨ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਰੱਖੋ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।,

20. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਓ.ਐਮ. ਮਿਤੀ 29 ਮਈ 1986, ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ:-

“ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨਿਸਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ (iv) ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨਿਸਟ ਕੋਲ ਹੈ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ, ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਫਿਕਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ। ਅਖੀਰਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਸ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“... ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।"

"...ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ."

"ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਣਾਉਣ ਲਈ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ। "ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦੇਪੁਟੇਸ਼ਨਿਸਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤ ਜੋ ਇੱਕ ਦੇਪੁਟੇਸ਼ਨਿਸਟ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਦੇਪੁਟੇਡ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਅਤੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ "ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ" ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਐਕਜਿਕਿਊਟਿਵ) ਦੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਗਿਣਦੇ ਹਨ, ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

21. ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੂਪਲਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇਪੂਤਾਨਿਸਟ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮਕਕਸ਼ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦੇਪੂਤਾਨ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਅਸਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (10) ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ

ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

22. ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਦਲੀਆਂ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੇਵਲ ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਜ਼ੋਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਦੀਵੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਦਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

23. ਭਾਵੇਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ 20 ਜੁਲਾਈ 2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਈ. ਨੰ. P153/Pu.Sel/Even/1/2000 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ,

ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ 2000 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ 'ਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਸ਼ਰਤੀਆ।

24. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1993 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੇੜੇ ਨਿਯੁਕਤੀ/ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੰਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਲਈ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਸਰਕੁਲਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਪੰਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14/16 ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ।

25. ਉਕਤ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੈਸਾ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੈਪੁਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 21ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਨੰਬਰ ਐਫ (16)(1) ਆਮਿਜ/01/6705 ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਮਾਧਿਅਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਜਲਾਨਾ (ਅਲਵਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਧਿਅਮਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ 20ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2000 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ।

26. ਅਪੰਗ/ਅਪਾਹਜ ਦਾ ਹਾਸ਼ੀਆਕਰਣ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਅਪੰਗਤਾ ਕਾਰਨ ਅਪੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ।

27. ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਕਾਂ, ਚਰਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਧੀ (ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ.) ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਨੂੰ ਅਗਾਉਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪੰਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। 2006 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਮਈ 2008 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਲਗਭਗ 177 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

28. ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਵਿੱਚ 50 ਲੇਖ ਹਨ, ਜੋ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਦੇ ਲੇਖ ਕੁਝ ਆਮ ਸਿਦਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲੀਅਤ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਣਾ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

29. ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ, ਵਿਧਾਨ, ਬਾਈ-ਲਾਅ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

30. ਭਾਵੇਂਕਿ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ 10 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਿਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਜਾਂ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਡੀ. ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧਾਂ ਅਤੇ ਯੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਲੇਖ 19 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ, ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

31. ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੜਚਣਾਂ/ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਿਲਣ-ਫਿਰਣ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ। ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੜਚਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਸਰਕੂਲਰ, ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ 2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ

ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਹਾਇਤਾ ਸੁਲਭ ਹੋ ਸਕੇ। ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੰਬੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ ਤੱਕ ਆਵਾਜਾਈ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕੂਲਰ/ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਾਭ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਭ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ, ਜੋ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

32. ਚੂੰਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਾਹਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਢੰਗ ਦਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਣ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਆਦੇਸ਼/ਸਰਕੁਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

33. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਅਪਾਹਜ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਹਾਨੁਭੂਤੀਪੂਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

34. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਫਤਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਸ਼ਿਵਾਨ/ਮਾ/ਸੰਥਾਵ/ਵਰਕ/1-1/1968(2)/ਡਿਵਿਸ਼ੇਹ/ਪੁਰੁਸ਼/ ਰਾ.ਸਟਾਰ/ ਨਾਮਮ ਵਿਲਾ/ਜੋਧਪੁਰ/2004/15 ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ 2007 ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਹਨੁਮਾਨਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ
(ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ : ਰਾਹੁਲ ਰਾਠੀ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)
ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate